

Insolvenční řízení

V odvolacím insolvenčním řízení jsou jistá nova přípustná; samozřejmě za splnění zákonné podmínky, že se jednalo o skutečnosti, které existovaly v okamžik rozhodování soudu prvního stupně, byť před ním nebyly tvrzeny, dokazovány a zjištěny a vyšly najevo až dodatečně. Pokud by totiž (s ohledem na specifickou povahu insolvenčního řízení) odvolací soud nemohl přihlížet k právům uplatněným ostatními věřiteli po rozhodnutí soudu prvního stupně o úpadku dlužníka, bylo by popřeno základní právo nenavrhuječích věřitelů úpadce zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, tzn. právo domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu. V odvolacím řízení se totiž rozhoduje i o právu nenavrhuječích věřitelů, zda má být věc řešena poměrným uspokojením podle insolvenčního zákona.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. III.ÚS 3190/20 ze dne 15.2.2022)

Ústavní soud rozhodl mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků o ústavní stížnosti stěžovatele J.Š., zastoupeného advokátem Mgr. M.P., advokátem se sídlem P., proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 4. 2020, č. j. 29 NSČR 143/2018-A-154, usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 6. 2018, č. j. 4 VSPH 448/2015-A-143, a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2015, č. j. MSPH 89 INS 10291/2014-A-62, za účasti Nejvyššího soudu, Vrchního soudu v Praze a Městského soudu v Praze, jako účastníků řízení, tak, že ústavní stížnost se zamítá.

Z odůvodnění:

I. Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen "Ústava") a § 72 odst. 1 písm. a) zákona č. [182/1993](#) Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o Ústavním soudu"), se stěžovatel domáhá zrušení shora uvedených soudních rozhodnutí s tvrzením, že jimi bylo porušeno jeho právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina"). Podáním ze dne 23. 11. 2020 stěžovatel navrhl, aby Ústavní soud odložil vykonatelnost napadených rozhodnutí. "

2. Z ústavní stížnosti, obsahu napadených rozhodnutí a písemností zveřejněných v insolvenčním rejstříku zjistil Ústavní soud zejména následující skutečnosti.

3. Usnesením Městského soudu v Praze (dále jen "městský soud") ze dne 28. 1. 2015 č. j. MSPH 89 INS 10291/2014-A-62 bylo na základě insolvenčního návrhu Ing. J.Š., insolvenčního správce obchodní společnosti SORstav-plus, s. r. o. (dále též jen "první navrhovatelka") a obchodní společnosti Česká obchodní a kreditní, s. r. o. (dále též jen "druhá navrhovatelka"), rozhodnuto o úpadku stěžovatele, byl mu ustanoven insolvenční správce a bylo nařízeno přezkoumání přihlášených pohledávek. Za způsob řešení úpadku byl zvolen konkurs podle § 244 a násl. zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů. Městský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že první navrhovatelka má za stěžovatelem splatnou pohledávku ve výši 1 912 163 Kč, přičemž jejímu uspokojení cestou exekuce brání dříve zahájené exekuční řízení vedené soudním exekutorem JUDr. K. (dále jen "exekutor") ve prospěch obchodní společnosti ANOBIS, s. r. o. a exekutor je ve věci z neznámých důvodů nečinný. Druhá navrhovatelka má za stěžovatelem splatnou pohledávku ve výši 17 000 Kč (splatnost ke dni

25. 3. 2009), která jí byla smluvně postoupena obchodní společností CEVE, s. r. o. a týkala se neuhrazené části kupní ceny za převod obchodního podílu společnosti D FUTURE s.r.o. Další pohledávka ve výši 16 000 Kč (splatnost ke dni 16. 6. 2009) vznikla z titulu sjednané smluvní pokuty za prodlení s úhradou úplaty za převod obchodního podílu. Podáním ze dne 20. 1. 2015 oznámila obchodní společnost GLOBAL PROPERTIES, s. r. o., že za stěžovatele uhradila dne 19. 1. 2015 bankovním převodem na účet druhé navrhovatelky pohledávky za stěžovatelem v celkové výši 47 348 Kč, a to včetně jejich příslušenství. Druhá navrhovatelka následně městskému soudu sdělila, že žádný bankovní účet nemá a není proto možné, aby jí byla uhrazena tvrzená částka.

4. Stěžovatel v řízení namítal, že pohledávka první navrhovatelky zanikla, neboť má vůči ní započitatelné pohledávky, přičemž ve věci je podána stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva a návrh na zastavení exekuce. Pohledávka druhé navrhovatelky zanikla splněním, neboť odměna ve výši 17 000 Kč byla za stěžovatele uhrazena P.T. při podpisu rozhodčí smlouvy. Pohledávka navíc není ani vykonatelná, neboť exekuce v této věci byla zahájena na základě neplatné rozhodčí doložky, pročež soudní exekutor usnesením ze dne 30. 4. 2014 č. j. 103 EX 58788/18-35 odložil provedení exekuce a zrušil vydané exekuční příkazy. Stěžovatel uvedl, že má nemovitý majetek v hodnotě přesahující výši všech jeho splatných pohledávek, přičemž insolvenční navrhovatelky neprokázaly, že své pohledávky nemohou bez obtíží vymoci v exekučním řízení. K prokázání hodnoty svého majetku pak stěžovatel předložil znalecký posudek. Pro případ, že nebude úspěšný se svou stížností u Evropského soudu pro lidská práva, je připraven pohledávku první navrhovatelce uhradit. Za tím účelem uzavřel smlouvu o úvěru s obchodní společností Europe Export Agency s. r. o. (jejímž jednatelem je stěžovatel), na jejímž základě bude stěžovateli poskytnut úvěr až do výše 12 000 000 Kč.

5. Podle městského soudu bylo v řízení prokázáno, že je stěžovatel v úpadku, neboť má více věřitelů se splatnými a dosud neuhrazenými pohledávkami po dobu 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit. Tvrzení stěžovatele, že má za první navrhovatelkou splatné započitatelné pohledávky v částce přesahující výši jí uplatněné pohledávky, se podle městského soudu nepotvrdilo. Tvrzení, že je připraven tuto pohledávku uhradit až poté, co neuspěje se svou stížností u Evropského soudu pro lidská práva, označil městský soud za účelové a jedná se z jeho strany o svévoli, mařící uspokojení věřitelů.

6. Městský soud vzal dále za prokázané, že druhá navrhovatelka má vůči stěžovateli pohledávku ve výši 17 000 Kč. Tvrzení, že tato pohledávka zanikla zaplacením třetí osobou, soud neuvěřil, jelikož dlužník nebyl schopen věrohodně vysvětlit ani prokázat, z jakého důvodu byla pohledávka hrazena jinak, než jak bylo sjednáno ve smlouvě o převodu obchodního podílu. Městský soud dále zdůraznil, že insolvenční navrhovatelky nemohou dosáhnout uspokojení pohledávek v exekučním řízení, neboť tomu brání zahájená exekuce ve prospěch obchodní společnosti ANOBIS s. r. o., což městský soud považuje za zneužití institutů exekučního a insolvenčního práva touto obchodní společností a stěžovatelem, protože tato společnost opakovaně tvrdí, že pohledávku za stěžovatelem nemá. Platební neschopnost stěžovatele je dána rovněž v důsledku zákonné fikce uvedené v § 3 odst. 2 písm. d) insolvenčního zákona, neboť stěžovatel nesplnil řádně povinnost předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1 cit. zákona. Městský soud dále konstatoval, že "pokud jde o existenci a rozsah majetku dlužníka ... zjevně se jedná o majetek, který dlužník není schopen bez dalšího použít k úhradě pohledávek svých věřitelů. Totéž pak platí o sjednané úvěrové smlouvě. Není na dlužníkově libovůli kdy, v jakém rozsahu a za jakých podmínek uhradí splatné pohledávky svých věřitelů. Za situace, kdy se jejich plnění svévolně vyhýbá, musí nést důsledky v podobě jejich nuceného uspokojení cestou exekuce či insolvenčního řízení".

7. Proti rozhodnutí městského soudu o úpadku podal stěžovatel odvolání. Vrchní soud v Praze dále jen ("vrchní soud") usnesením ze dne 1. 6. 2015 č. j. 4 VSPH 448/2015-A-99 potvrdil I. výrok usnesení městského soudu o úpadku stěžovatele, když uvedl, že se "zcela ztotožňuje se soudem I.

stupně, jenž skutkový stav věci zjistil správně a úplně a jeho právní závěry mají ve zjištěném skutkovém stavu (provedeném dokazování) potřebnou oporu...". V odůvodnění usnesení současně vrchní soud zdůraznil, že tvrzení stěžovatele "o údajné organizované skupině" složené z insolvenčních navrhovatelek je třeba odmítnout jako neopodstatněné v situaci, kdy stěžovatel "uvedeným věřitelům po dobu několika let neplní své splatné a existující závazky... Na věcnou správnost napadeného usnesení pak nemá žádného vlivu tvrzení dlužníka o tom, jak probíhá insolvenční řízení dlužníka SORstav - plus, s. r. o., že I.T., MBA úmyslně zrušil veškeré bankovní spojení, že je největším věřitelem společnosti SORstav - plus, s. r. o. nebo že je s ním vedeno trestní řízení...".

8. Proti tomuto usnesení vrchního soudu podal stěžovatel dovolání, na jehož základě Nejvyšší soud usnesením ze dne 30. 8. 2017 č. j. 29 NSČR 90/2015-A-108 zrušil usnesení vrchního soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Vrchnímu soudu zejména vytkl, že "odmítl provést dlužníkem včas navržené důkazy (výsledky svědků P.T., p. P. a p. R.), jimiž mělo být prokázáno tvrzení dlužníka o zaplacení pohledávky druhého insolvenčního navrhovatele, maje za to, že při absenci listinného dokladu prokazujícího zaplacení částky 17 000 Kč smluvně sjednaným způsobem... nelze těmito důkazy (ani čestným prohlášením P.T.) hodnověrně osvědčit zaplacení zmiňované částky. Taková úvaha ovšem ve světle shora citované judikatury nemůže obstát. Především je zcela nepochybné, že shora označené důkazy dlužník navrhl k prokázání své procesní obrany ohledně zániku pohledávky druhého insolvenčního navrhovatele... Jinými slovy, neuvěřily-li soudy nižších stupňů obsahu čestného prohlášení P.T. (měly-li pochybnosti o pravdivosti skutečností v něm uvedených, resp. o věrohodnosti jeho obsahu či osoby, která toto prohlášení učinila), nemohly bez dalšího odmítnout provést dokazování k téže skutečnosti (zaplacení pohledávky druhého insolvenčního navrhovatele) dlužníkem navrhovanými výsledky svědků.... Přitom ani ujednání, podle něhož měl dlužník svůj (peněžitý) závazek plnit sjednaným způsobem (platbou na konkrétní bankovní účet), neznamená, že by jiný (od sjednaného odlišný) způsob plnění nemohl přivodit zánik závazku".

9. Ústavní stížností napadeným usnesením rozhodl vrchní soud tak, že potvrdil výrok usnesení městského soudu o úpadku stěžovatele. Okolnost, že stěžovatel přihlásil do insolvenčního řízení první navrhovatelky pohledávky ve výši 2 247 816,42 Kč podle vrchního soudu nezpůsobuje zánik pohledávek první navrhovatelky. Žádný vliv přitom nemá na aktivní legitimaci navrhovatelky ani skutečnost, že "hodnota zastavených nemovitostí převyšuje hodnotu zajištěných pohledávek" první navrhovatelky. K pohledávkám druhé navrhovatelky vrchní soud uvedl, že čestným prohlášením P.T., který nebyl účastníkem smlouvy o převodu obchodního podílu a který měl za stěžovatele uhradit pohledávku ve výši 17 000 Kč, "nelze osvědčit zaplacení zmiňované částky ... ostatně pravdivost skutečností v čestném prohlášení uvedených pak byla následně vyvrácena svědeckou výpovědí samotného P.T." (bod 48 odůvodnění). Z výpovědi svědkyně D.R., kterou vrchní soud provedl po vrácení věci Nejvyšším soudem, vyplynulo, že o věci nic neví (bod 50). Svědku V. P., jehož výslech měl vrchní soud provést, nebylo možné k výsledku obeslat, protože vrchní soud jeho výslech neprovedl (bod 52). Vrchní soud dále doplnil dokazování o prověření bankovní transakce, kterou mělo dojít k uhrazení pohledávky vůči druhé navrhovatelce. Zjistil přitom, že platba skutečně odešla z účtu obchodní společnosti GLOBAL PROPERTIES, s. r. o. dne 7. 4. 2015, nebyla však připsána na žádný bankovní účet u obchodní společnosti Fio banka, a. s., který by patřil druhé navrhovatelce. Touto transakcí proto nemohla předmětná pohledávka zaniknout; navíc uhrazením tohoto závazku by se na majetkových poměrech stěžovatele nic nezměnilo, jelikož by se pouze změnila osoba jeho věřitele (bod 53)."

10. Vrchní soud dále uvedl, že úpadek stěžovatele projevující se jeho platební neschopností byl osvědčen, když se do insolvenčního řízení přihlásili 4 věřitelé s 9 pohledávkami v celkové výši 20 810 876,44 Kč, z nichž zajištěné pohledávky činí 2 874 627,76 Kč.

11. Podle vrchního soudu tak lze bezpečně uzavřít, že stěžovatel měl v době vydání napadeného

usnesení městského soudu (leden 2015) splatné závazky nejméně vůči třem věřitelům (bod 55 in fine): první navrhovatelka (celkem 6 674 004,41 Kč), druhá navrhovatelka (40 591,04 Kč) a JUDr. H.Z. (819 936 Kč). Pohledávku obchodní společnosti GLOBAL PROPERTIES, s. r. o. ve výši 12 mil. Kč, kterou dlužník uznal, považoval vrchní soud za spornou vzhledem k probíhajícímu incidenčnímu sporu o její pravosti.

12. Podle vrchního soudu lze s přihlédnutím ke splatným závazkům stěžovatele očekávat, že výtěžek zpeněžení jeho nemovitého majetku nebude postačovat na plnou úhradu jeho dluhů (bod 58). Jde-li o "hodnotu nedostavěných nemovitostí tvrzenou dlužníkem ve výši 11 milionů Kč, nelze přehlédnout, že dle aktuální zprávy správce ze dne 12. 3. 2018 jsou nemovitosti inzerovány ode dne 10. 10. 2016 se sníženou cenou za 7,8 milionů Kč... a jen jeden zájemce měl o ně zájem, avšak za cenu max. 4,5 milionů Kč; těmito skutečnostmi vyšlými posléze najevo je významně zpochybněna hodnověrnost závěrů znaleckého posudku ze dne 8. 1. 2015 ... zpracovaného Ing. Pavlem Huškem". Na úpadku stěžovatele nemůže nic změnit ani smlouva o úvěru, když ve své podstatě nejde o nic jiného, než že by "jednoho věřitele dlužníka vystřídal jiný věřitel, neboť na zapravení stávajících splatných závazků dlužníka by byly použity cizí zdroje, jež by musely být vráceny a úpadek dlužníka by se tak v budoucnu jen prohloubil, a nikoliv řešil" (bod 59). Vrchní soud uvedl, že nesdílí přesvědčení stěžovatele, že neměl v době rozhodnutí o úpadku více věřitelů, a že první navrhovatelka může svou pohledávku uspokojit v exekučním řízení. Nic na tom nemění ani skutečnost, že dřívější exekuční řízení proti stěžovateli zahájené na návrh obchodní společnosti ANOBIS, s. r. o., bylo pravomocně zastaveno (body 61 in fine a 63 odůvodnění).

13. Proti výše uvedenému usnesení vrchního soudu podal stěžovatel dovolání. V něm uvedl, že je shledává přípustným z toho důvodu, že rozhodnutí vrchního soudu "závisí na vyřešení otázky procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od rozhodovací praxe dovolacího soudu, a to konkrétně otázky, zda lze v odvolacím řízení přihlížet ke skutečnostem, které nastaly nebo vznikly po vydání rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým byl zjištěn úpadek dlužníka, konkrétně v tomto případě, zda lze v odvolacím řízení přihlížet k novému ocenění majetkové podstaty dlužníka a zda lze v odvolacím řízení přihlížet k pohledávkám, které vyšly najevo až v odvolacím řízení". Vrchní soud se přitom podle stěžovatele odchýlil od jím specifikované judikatury Nejvyššího soudu. To platí i v případě řešení otázky hmotného práva, zda lze zahájit a vést insolvenční řízení proti dlužníkovi, jehož majetkové poměry převyšují jeho závazky a z jehož majetku lze závazky uspokojit exekucí. Stěžovatel konkrétně odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2003 sp. zn. 29 Odo 564/2001. Podle stěžovatele postupoval vrchní soud v rozporu s § 141 odst. 1 větou poslední insolvenčního zákona. Dále vrchnímu soudu vytkl, že sice dodatečně provedl výslech dvou svědků, šlo však pouze o velmi formální krok bez jakékoliv snahy o skutečné zjištění stavu věci. Vrchní soud nepřihlédl ani k čestnému prohlášení P.T. a naopak z jeho výslechu dospěl k závěru, že k úhradě dluhu nedošlo, neboť si nebyl schopen vzpomenout na přesný okamžik jeho zaplacení, když mezi vznikem čestného prohlášení a jeho svědeckou výpovědí uplynulo více než 3,5 roku.

14. Napadeným usnesením Nejvyšší soud odmítl pro nepřípustnost dovolání stěžovatele podané proti shora citovanému usnesení vrchního soudu, neboť shledal, že právní posouzení věci provedené vrchním soudem odpovídá ustálené judikatuře Nejvyššího soudu. Zdůraznil, že v řízení bylo prokázáno, že je stěžovatel v úpadku, přičemž nevyvrátil domněnku své platební neschopnosti podle § 3 odst. 2 insolvenčního zákona. Vrchní soud mohl podle Nejvyššího soudu přihlídnout v odvolacím řízení též k pohledávce JUDr. H.Z., splatné v době delší než tři měsíce před zahájením insolvenčního řízení, byť do té doby nevyšla najevo. Řízení o odvolání dlužníka proti rozhodnutí o úpadku totiž není omezeno pravidly neúplné apelace a odvolací soud může přihlídnout při posouzení, zda je dlužník v úpadku, také ke skutečnostem nebo důkazům, jež zde byly a mohly být uplatněny již před rozhodnutím o úpadku, avšak do té doby nevyšly v insolvenčním řízení najevo. V dané věci skutečnosti týkající se existence pohledávky JUDr. Z. uplatnil insolvenční navrhovatel již dne 8. 9.

2014 a zjevně tak nešlo o pohledávku, ke které nemohl odvolací soud přihlídnout. Současně Nejvyšší soud uvedl, že "novou skutečností, která ve smyslu ustanovení § 141 odst. 1 poslední věty insolvenčního zákona není způsobilá ovlivnit (je-li uplatněna až v odvolacím řízení) správnost rozhodnutí o úpadku, je obecně vzato každá skutečnost, která nastala po vydání rozhodnutí o úpadku, včetně takové skutečnosti, která přivedla zánik pohledávky insolvenčního navrhovatele nebo některého z dalších (nebo i všech) věřitelů (splnění dluhu, započtení, prekluze)". Dále Nejvyšší soud uvedl, že "pochybnosti nelze mít ani o tom, že dlužník nebyl dlouhodobě schopen využít svého majetku (nemovitostí) k uspokojení pohledávek prvního insolvenčního navrhovatele (vykonatelná pohledávka prvního insolvenčního navrhovatele ostatně nebyla uspokojena ani v exekučním řízení, byť exekuční prodej nemovitostí byl dle zjištění soudů nižších stupňů nařízen již v roce 2011), ani k uspokojení pohledávek druhého insolvenčního navrhovatele a JUDr. H.Z. Potud je právně nevýznamná výhrada dovolatele, podle níž odvolací soud nesprávně přihlížel k novému ocenění majetkové podstaty dlužníka".

II. Argumentace stěžovatele

15. Stěžovatel v ústavní stížnosti ze dne 11. 11. 2020, doplněné podáními ze dne 23. 11. 2020 a 10. 3. 2021, podrobně rekapituluje průběh řízení a uvádí, že napadenými rozhodnutími bylo porušeno jeho právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny, právo na spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a právo vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 Listiny. Podle stěžovatele rovněž došlo k porušení čl. 90 Ústavy.

16. Závěry soudů považuje stěžovatel za nesprávné, neboť "soudy od počátku ignorovaly specifika ... případu, především účelové jednání vedlejších účastníků a následně i JUDr. D.M. ustanovené do funkce insolvenční správkyne dlužníka, kteří se snaží o ekonomickou likvidaci dlužníka, stejně jako opakovaně doloženou finanční situaci dlužníka, jehož majetek převyšuje pohledávky přihlášené do insolvenčního řízení...". V té souvislosti poukazuje na to, že první a druhá insolvenční navrhovatelka prosadily odvolání soudem ustanoveného insolvenčního správce a ustanovení nové insolvenční správkyne JUDr. M., která nechala zpracovat znalecký posudek na rozestavěné nemovitosti stěžovatele obchodní společností Záchrana nemovitostí, s. r. o. Z tohoto posudku vyplývá, že cena nemovitostí byla stanovena na pouhých 7 800 000 Kč, ačkoliv je skutečná hodnota značně vyšší, což stěžovatel dokládá vlastním znaleckým posudkem zpracovaným soudním znalcem Ing. P.D. Stěžovatel uvádí, že znalec obchodní společnosti Záchrana nemovitostí, s. r. o. přinejmenším interiéry části rozestavěných nemovitostí nikdy neviděl a zpochybňuje i další kroky insolvenční správkyne, které navíc měly být učiněny přesto, že jí bylo podle § 9 odst. 1 písm. c) zákona č. [312/2006](#) Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů pozastavena činnost insolvenční správkyne. Zdůrazňuje rovněž těsné propojení obou insolvenčních navrhovatelek, když jednatel a jediný společník druhé navrhovatelky přihlásil do konkurzu na majetek první navrhovatelky pohledávky ve výši 2 559 757 Kč z titulu smlouvy o zápůjčce, která byla s největší pravděpodobností antedatovaná. Podepsána totiž měla být dne 21. 3. 2006, vyhotovena je však v písmu Calibri, které bylo do textových editorů společností Microsoft uvedeno až dne 9. 11. 2006.

17. První insolvenční navrhovatelka měla a mohla vzhledem k majetkovým poměrům stěžovatele vydobýt svou pohledávku exekucí. Stěžovatel v řízení před soudy doložil a prokázal, že je schopen úhrady svých závazků. Právní závěry soudů jsou pak v extrémním rozporu se skutkovými zjištěními, což zakládá důvod pro jejich zrušení Ústavním soudem. K pohledávce druhé insolvenční navrhovatelky zdůrazňuje, že není vykonatelná, když rovněž soudní exekutor zrušil k ní se vázící exekuční příkazy, neboť exekučním titulem zde byl rozhodčí nález vydaný na základě absolutně neplatné rozhodčí doložky. Aby stěžovatel zamezil účelovému zjištění svého úpadku, chtěl uhradit údajný dluh ve výši 17 000 Kč s příslušenstvím, čemuž však zamezila druhá navrhovatelka účelovým zrušením svého bankovního účtu u obchodní společnosti Fio banka, a. s. V doplnění ústavní stížnosti ze dne 10. 3. 2021 stěžovatel uvádí, že podle oznámení S.G., které mělo být insolvenčnímu soudu

doručeno dne 31. 5. 2016, nebyla první navrhovatelka aktivně legitimována k podání insolvenčního návrhu, neboť přestala být věřitelkou předmětných pohledávek již dne 30. 10. 2007, když je postoupila na třetí osobu.

18. Dne 11. 2. 2022 stěžovatel zaslal Ústavnímu soudu návrh na doplnění dokazování, a to, aby si vyžádal u Krajského soudu v Praze spis sp. zn. 39 K 12/2006, ze kterého má údajně vyplývat okolnost, že pohledávka uplatněná JUDr. H.Z., konkursní správkyň majetkové podstaty úpadce Ing. Z.N., zanikla jejím splněním, a proto již neexistuje. Dále stěžovatel navrhl vyžádání spisu Městského soudu v Praze vedeného pod sp. zn. 31 Cm 20/2009, ve kterém je údajně obsažena celá řada důkazů potvrzujících tvrzení stěžovatele o účelovosti postupu SORstav - plus s.r.o. vůči stěžovateli v nalézacím řízení, jehož výsledek vedl k zahájení insolvenčního řízení vůči němu. Stěžovatel navrhl rovněž provedení důkazu rozhodčím nálezem ze dne 27. 9. 2013, č. j. 108/09, vydaným JUDr. M.K., a připojení spisu Obvodního soudu pro Prahu 5 sp. zn. 7 C 256/2014, jehož předmětem je zrušení tohoto rozhodčího nálezu. Z těchto důkazů prý totiž vyplývá, že pohledávka společnosti CZECHMASTER Servis s.r.o. vůči stěžovateli neexistuje. Stěžovatel dále navrhl vyžádání informace k blíže specifikovanému účtu vedenému u společnosti Fio banka, a. s., čímž chce prokázat účelovost jednání ing. J.S., MBA, insolvenčního správce dlužníka SORstav - plus s.r.o. a společnosti CZECHMASTER Servis, s.r.o. Stěžovatel konečně navrhl provést důkaz smlouvou o úvěru ze dne 24. 9. 2014, která je součástí spisu insolvenčního spisu stěžovatele. Z této smlouvy má totiž vyplývat, že stěžovatel nebyl v úpadku a byl schopen své závazky plnit.

III. Průběh řízení před Ústavním soudem

19. Ústavní soud posoudil obsah ústavní stížnosti a rozhodnutí obecných soudů, přičemž dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro odklad vykonatelnosti napadených rozhodnutí podle § 79 odst. 2 zákona o Ústavním soudu. Proto usnesením ze dne 5. 1. 2021 sp. zn. IV. ÚS 3190/20 vyhověl návrhu stěžovatele a odložil vykonatelnost napadených rozhodnutí, a to do vykonatelnosti rozhodnutí Ústavního soudu o ústavní stížnosti.

20. Ústavní soud vyzval účastníky řízení, aby se vyjádřili k ústavní stížnosti.

21. Městský soud uvedl, že považuje ústavní stížnost za účelovou, snažící se zvrátit průběh insolvenčního řízení. Tomu nasvědčuje i dosavadní průběh insolvenčního řízení, z něhož vyplývá, že zcela uspokojena bude pouze jedna zajištěná pohledávka, přičemž všechny nezajištěné pohledávky bude možno uspokojit pouze částečně.

22. Vrchní soud ve stručném vyjádření uvedl, že stěžovatel především zpochybňuje skutkové závěry osvědčující jeho úpadek. Správnost jeho závěrů potvrzují i následné výsledky insolvenčního řízení, zejména nedostatečná hodnota majetku stěžovatele, kdy zpeněžování jeho majetkové podstaty "vyvrací jeho nadsazená očekávání".

23. Nejvyšší soud odkázal na odůvodnění svého usnesení s tím, že právní závěry vrchního soudu jsou v souladu s jeho judikaturou. Argumenty "obsažené v důvodech ústavní stížnosti navíc zčásti vycházejí ze stěžovatelem vylíčeného skutkového stavu, jenž je odlišný od skutkových závěrů, na nichž vybudovaly právní posouzení obecné soudy." Nejvyšší soud proto navrhl, aby byla ústavní stížnost odmítnuta jako zjevně neopodstatněná.

24. Ústavní soud zaslal vyjádření účastníků řízení stěžovateli k replice. V ní stěžovatel opakuje argumenty uplatněné v řízení před soudy a v ústavní stížnosti. Zdůrazňuje přitom, že jeho majetková situace byla v době vydání rozhodnutí o úpadku taková, že byl schopen plnit své splatné peněžité závazky, pročež nemohl být v úpadku podle § 3 odst. 1 insolvenčního zákona.

25. Insolvenčnímu správci první navrhovatelky, jakož i druhé insolvenční navrhovatelce, kterým v řízení před Ústavním soudem náleží postavení vedlejších účastníků řízení, zaslal Ústavní soud výzvu k vyjádření se k ústavní stížnosti. Jelikož se však tyto osoby ve lhůtě určené Ústavním soudem, ani posléze, nevyjádřily, má se v souladu s jim poskytnutým poučením za to, že se postavení vedlejších účastníků vzdaly.

26. Pro úplnost Ústavní soud uvádí, že dne 10. 12. 2021 obdržel nevyžádané vyjádření společnosti GLOBAL PROPERTIES s.r.o., předložené údajně na žádost stěžovatele, jehož obsahem je vyslovený souhlas s řešením úpadku dlužníka formou oddlužení, bude-li se o něm znovu rozhodovat. Výnos z nájemného nemovitostí ve vlastnictví stěžovatele v obci L. by prý totiž převýšil výnos získaný insolvenčním správcem z jejich prodeje. Škoda způsobená dosavadním postupem justičních orgánů společnosti GLOBAL PROPERTIES s.r.o. má dosahat minimálně 15 286 220 Kč.

27. Podle § 44 zákona o Ústavním soudu rozhodl Ústavní soud ve věci bez konání ústního jednání, neboť od něj nebylo možno očekávat další objasnění věci

IV. Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

28. Ústavní soud posuzoval splnění procesních předpokladů řízení a dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, který byl účastníkem řízení, v němž byla vydána napadená rozhodnutí, a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen advokátem podle § 29 až § 31 zákona o Ústavním soudu. Ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu a contrario), když stěžovatel vyčerpал všechny zákonné procesní prostředky ochrany svých práv.

V. Změna soudce zpravodaje

29. Ústavní stížnost byla dle rozvrhu práce přidělena soudci R.S. jako soudci zpravodaji. Jeho návrh na rozhodnutí však při posouzení věci senátem dne 30. 11. 2021 nebyl přijat. Proto byl předsedou senátu postupem podle ustanovení § 55 zákona o Ústavním soudu jako nový soudce zpravodaj určen soudce V.Š.

VI. Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

30. Ústavní soud je podle čl. 83 Ústavy soudním orgánem ochrany ústavnosti stojícím mimo soustavu soudů (čl. 91 odst. 1 Ústavy). K zásahu do jejich rozhodovací činnosti je Ústavní soud oprávněn jen tehdy, kdyby obecné soudy porušily ústavně zaručená práva stěžovatele. Tak se tomu ale v nyní posuzované věci nestalo, a proto byla ústavní stížnost shledána nedůvodnou.

31. Při hodnocení ústavnosti napadených rozhodnutí Ústavní soud vycházel především ze smyslu insolvenčního řízení. Již v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 33/15 ze dne 7. 11. 2017 (N 201/87 SbNU 269; 422/2017 Sb.) k tomu uvedl, že nemůže-li dlužník uspokojit pohledávky všech věřitelů v plné výši, což je jev v hospodářském styku běžný, lze to považovat za skutečnost zakládající zásah do vlastnických práv těch věřitelů, kteří mají vůči dlužníkovi ať již vykonatelné, či nevykonatelné pohledávky, jsou-li po právu. Avšak tento zásah, kdy právo každého věřitele je omezováno právy ostatních věřitelů, nespočívá primárně v jednání či nečinnosti státu a nelze jej tak za ně činit odpovědným. Povinností státu však je nastalou situaci ústavně konformním způsobem vyřešit, tedy zajistit, aby v co nejkratší době s minimálními náklady došlo ke spravedlivému rozdělení zbývajících majetku dlužníka jeho věřitelům, případně přijmout jiné řešení, jež bude ve společném zájmu věřitelů [nálezu sp. zn. Pl. ÚS 33/15 ze dne 7. 11. 2017 (N 201/87 SbNU 269; 422/2017 Sb.), bod 60]. Proto také podle § 5 písm. a) insolvenčního zákona platí, že "insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co

nejvyššího uspokojení věřitelů".

32. Podle ustanovení § 3 odst. 1 insolvenčního zákona platí, že dlužník je v úpadku, jestliže má a) více věřitelů a b) peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a c) tyto závazky není schopen plnit. Podle odst. 2 písm. d) stejného zákonného ustanovení se má za to, že dlužník není (také) schopen plnit své peněžité závazky, jestliže nesplnil povinnost předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1, kterou mu uložil soud.

33. Jak se podává ze shora uvedeného, podstata uplatněných stížnostních námitek se týká tvrzeného porušení práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny, resp. práva na spravedlivý proces, a také vlastnického práva (čl. 11 odst. 1 Listiny), přičemž stěžovatel podrobně popisuje průběh předchozího řízení a zpochybňuje skutkové závěry, učiněné obecnými soudy.

34. Povýtce je však nutno uvést, že uplatněná stížnostní argumentace se pohybuje téměř výhradně na úrovni popírání skutkových závěrů obecných soudů a výkladu podústavního práva, když označuje závěry učiněné obecnými soudy za nesprávné, ignorující specifika předmětné věci a jednání obou navrhovatelů a ustanovené insolvenční správkyně JUDr. M. považuje za účelová. Zejména zdůrazňuje, že před prohlášením úpadku prokázal, že má majetek přesahující výši uplatněných pohledávek. Právní závěry obecných soudů proto považuje za nacházející se v extrémním nesouladu s vykonanými skutkovými zjištěními.

35. Ústavní soud uvádí, že součástí práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny je rovněž požadavek řádného odůvodnění soudních rozhodnutí. Dodržování povinnosti přesvědčivě a přezkoumatelně odůvodnit rozhodnutí má totiž zaručit transparentnost a kontrolovatelnost rozhodování soudů a vyloučit soudní libovůli (z poslední doby viz např. náleze ze dne 24. 8. 2021 sp. zn. III. ÚS 1644/21). Chybí-li proto v rozhodnutí řádné odůvodnění, je tím založena nejen jeho nepřezkoumatelnost, ale v řadě případů také neústavnost. Proto jsou obecné soudy povinny se adekvátně, co do myšlenkových konstrukcí racionálně logickým způsobem, vypořádat s důkazními návrhy a argumentačními tvrzeními uplatněnými účastníky řízení [viz náleze ze dne 20. 6. 1995 sp. zn. III. ÚS 84/94 (N 34/3 SbNU 257), ze dne 4. 9. 2002 sp. zn. I. ÚS 113/02 (N 109/27 SbNU 213), ze dne 27. 3. 2012 sp. zn. IV. ÚS 3441/11 (N 61/64 SbNU 723) nebo ze dne 26. 11. 2013 sp. zn. II. ÚS 4927/12 (N 199/71 SbNU 361)].

36. V nyní posuzované věci však zdejší soud v napadených rozhodnutích žádné pochybení, které by mohlo dosahovat ústavněprávní intenzity, neshledal. Po podrobném seznámení se s obsahem napadených rozhodnutí i s průběhem celého řízení totiž zdejší soud nezjistil stěžovatelem tvrzený extrémní nesoulad mezi skutkovými zjištěními a učiněnými právními závěry. Právě naopak, z napadených rozhodnutí obecných soudů (viz i shora provedená podrobná rekapitulace věci) se podává, že se obecné soudy daným případem zabývaly velmi pečlivě, o čemž ostatně svědčí též okolnost, že Nejvyšší soud shora citovaným usnesením ze dne 30. 8. 2017 předchozí rozhodnutí vrchního soudu zrušil a zavázal ho provedením některých důkazů, navržených stěžovatelem. Této svojí povinnosti poté vrchní soud dostal a svědky Trepku a Richterovou vyslechl; v případě svědka Procházky tak neučinil jen z toho důvodu, že tento svědek nebyl kontaktní a návrh na výslech tohoto svědka vzal stěžovatel zpět.

37. Dále je třeba uvést, že městský soud a po něm též vrchní soud velmi pečlivě zvažovaly, zda v případě stěžovatele byly splněny zákonem stanovené podmínky pro zjištění úpadku. V tomto směru Ústavnímu soudu postačuje odkázat na podrobné odůvodnění (zejména) napadeného usnesení vrchního soudu, podle kterého měl stěžovatel v okamžiku rozhodování městského soudu více věřitelů, peněžité závazky přesahovaly dobu 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky stěžovatel nebyl schopen plnit. Kromě toho nesplnil ani zákonnou povinnost předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1 insolvenčního zákona, přičemž tento stav zůstal nezměněn i za odvolacího řízení (bod 43

usnesení vrchního soudu). Stěžovatel dlouhodobě neplnil svoje závazky vůči oběma navrhovatelům a ve shodě s městským soudem a v rámci celkového kontextu věci Ústavní soud nehodlá rozporovat jím učiněný závěr, že stěžovatelovo tvrzení o ochotě uhradit pohledávku vůči první navrhovatelce až poté, co bude neúspěšný u Evropského soudu pro lidská práva, je čistě účelové.

38. Pokud stěžovatel v doplnění ústavní stížnosti ze dne 10. 3. 2021 uvádí, že první navrhovatelka vůbec nebyla oprávněna k podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení, neboť již v roce 2007 došlo k postoupení předmětné pohledávky nejprve na R.K. a v roce 2012 dále na společnost EXPECT J.P.S., s.r.o., která je v roce 2017 postoupila S.G., postačuje odkázat na odůvodnění napadeného usnesení vrchního soudu (bod 46), kde je vysvětleno, že byla-li první navrhovatelce tato pohledávka přiznána pravomocným soudním rozhodnutím a k jejímu zajištění bylo zřízeno soudcovské zástavní právo, pak nelze v insolvenčním řízení otázku jejího vzniku znovu posuzovat.

39. Rovněž ohledně druhé uplatněné pohledávky je faktem, že k okamžiku prohlášení úpadku nebyla uhrazena a argumentace stěžovatele týkající se okolností, za kterých údajně třetí osoba tuto pohledávku chtěla uhradit namísto stěžovatele, spadá do oblasti snahy o zpochybnění výsledků provedeného dokazování, což ovšem Ústavnímu soudu zásadně nepřísluší. Výjimku z tohoto pravidla představuje pouze shora zmíněná situace extrémního nesouladu mezi skutkovými zjištěními a učiněnými právními závěry, která zde však nenastala. Z obsahu napadeného usnesení vrchního soudu se totiž podává, že tento soud velmi logicky a přesvědčivě vyložil, z jakých důvodů tvrzení stěžovatele neakceptoval. V tomto směru postačuje odkázat na body 47 a násl. odůvodnění napadeného usnesení, kde se vrchní soud vypořádal s tvrzeným uhrazením předmětné pohledávky P. Trepkou a také ze strany GLOBAL PROPERTIES, s. r. o., která tak měla ovšem učinit bez jakéhokoli navenek vyjádřeného důvodu, a to údajně zasláním peněz na účet, který však byl již zrušen. Vrchní soud rovněž logicky zdůraznil, že i kdyby uvedená společnost za stěžovatele jeho závazek uhradila, na jeho majetkových poměrech by se nic nezměnilo, neboť by se pouze změnila osoba jeho věřitele.

40. Stěžovatel se proto mýlí, pokud namítá zmiňovaný "extrémní nesoulad"; ve skutečnosti totiž brojí jen proti výsledkům provedeného dokazování, které zpochybňuje a vyjadřuje tak pouhý nesouhlas s výsledkem soudního řízení, což však nepožívá a ani požívat nemůže ústavněprávní ochrany, jelikož nelze zaměňovat ústavně zaručené právo na spravedlivý proces s neexistujícím "prámem na vítězství" v soudním řízení.

41. Stěžovateli nelze přisvědčit ani potud, že nebyla splněna zákonná podmínka předlužení [resp. platební neschopnosti, § 3 odst. 1 písm. c) insolvenčního zákona]. Městský soud totiž shledal platební neschopnost jak v okolnosti, že stěžovatel dlouhodobě neplní svoje závazky vůči oběma navrhovatelkám, tak dále v tom, že první navrhovatelka není dlouhodobě schopna dosáhnout uspokojení své zajištěné pohledávky výkonem rozhodnutí (exekucí), neboť tomu brání zahájená exekuce ve prospěch oprávněného ANOBIS s.r.o. - byť tato společnost opakovaně tvrdí, že pohledávku za stěžovatelem nemá, resp. že tato pohledávka zanikla prominutím dluhu. Je proto zjevné, že stěžovatel zneužíváním institutů exekučního a insolvenčního práva zabraňuje uspokojení první navrhovatelky. Kromě toho však městský soud shledal platební neschopnost stěžovatele i v nesplnění povinnosti předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1 insolvenčního zákona, což ve svém důsledku nezpochybnil ani samotný stěžovatel v ústavní stížnosti, který pouze uvádí, že předložil "seznamy, které považoval za úplné a správné."

42. Ústavní soud k této stížnostní námitce dále odkazuje na poměrně podrobné odůvodnění napadeného usnesení vrchního soudu, ze kterého vyplývá (body 54 a násl.), že do insolvenčního řízení se přihlásili 4 věřitelé s 9 pohledávkami v celkové výši 20 810 876,44 Kč, z nichž zajištěné pohledávky činily pouze 2 874 627,76 Kč. Jako splatné závazky již k lednu 2015 však vrchní soud označil pouze pohledávky vůči oběma navrhovatelkám a dále JUDr. H.Z., správkyňi úpadce Ing. Z.N., a to v celkové výši přesahující 7,5 mil. Kč. Majetek stěžovatele přitom tvořily jen peněžní prostředky

na bankovním účtu ve výši 293 516,22 Kč a zastavené (nedostavěné a nezkolaudované) nemovitosti v L. v údajné hodnotě 11 mil. Kč, u kterých však byl již v roce 2011 nařízen jejich prodej v exekuci. Podle zprávy insolvenčního správce z roku 2018 přitom byly tyto nemovitosti inzerovány s cenou 7,8 mil. Kč a zatím jen jeden zájemce projevil zájem o jejich koupi, ale za cenu 4,5 mil. Kč. Pro úplnost Ústavní soud dodává, že ze shora rekapitulovaného vyjádření městského soudu, ze samotné ústavní stížnosti a především z usnesení městského soudu ze dne 27. 10. 2020, č. j. MSPH 89 INS 10291/2014-B-150, se podává, že tyto nemovitosti byly nakonec zpeněženy za 180 000 EUR, což odpovídá částce cca 4,5 mil. Kč.

43. Ústavní soud nevidí důvod jakkoliv zpochybňovat ani závěry vrchního soudu (potvrzené následně Nejvyšším soudem) ohledně oprávněnosti zohlednit též pohledávku JUDr. H.Z., správkyně úpadce Ing. Z.N., neboť ve shodě s ustálenou soudní judikaturou může soud v odvolacím řízení při posouzení, zda je dlužník v úpadku, přihlídnout též ke skutečnostem nebo důkazům, jež zde byly již před rozhodnutím o úpadku, avšak do té doby nevyšly v insolvenčním řízení najevo. Tento výklad, vztahující se k ustanovení § 141 odst. 1 věta poslední insolvenčního zákona ("Ke skutečnostem, které nastaly nebo vznikly po vydání rozhodnutí soudu prvního stupně, se v odvolacím řízení nepřihlíží.") nepovažuje Ústavní soud za ústavněprávně excesivní. Již z napadeného usnesení městského soudu je ostatně patrné, že tato pohledávka byla známa již v době rozhodování o úpadku.

44. Jinak řečeno, zatímco v civilním sporném řízení platí obecně zákaz nových důkazů a tvrzení, v insolvenčním řízení tak tomu není a jistá nova jsou v odvolacím řízení přípustná; samozřejmě za splnění citované zákonné podmínky, že se jednalo o skutečnosti, které existovaly v okamžik rozhodování soudu prvního stupně, byť před ním nebyly tvrzeny, dokazovány a zjištěny a vyšly najevo až dodatečně. Podle § 14 odst. 1 insolvenčního zákona jsou totiž účastníky insolvenčního řízení dlužník a věřitelé, kteří uplatňují své právo vůči dlužníku, nejen navrhovatel a dlužník. Tito věřitelé své pohledávky uplatňují zásadně podáním přihlášky [§ 165 odst. 1 a § 136 odst. 1 písm. d) insolvenčního zákona]. Pokud by proto - s ohledem na specifickou povahu insolvenčního řízení - odvolací soud nemohl přihlížet k právům uplatněným ostatními věřiteli v souladu s právě uvedenými zákonnými ustanoveními, tzn. teprve po rozhodnutí soudu prvního stupně o úpadku dlužníka, bylo by popřeno základní právo nenavrhuječích věřitelů úpadce zaručené v čl. 36 odst. 1 Listiny, tzn. právo domáhat se stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu (srov. také § 140c insolvenčního zákona, podle kterého v době, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku, nelze zahájit soudní a rozhodčí řízení o pohledávkách týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou). V odvolacím řízení se totiž rozhoduje i o právu nenavrhuječích věřitelů, zda má být věc řešena poměrným uspokojením podle insolvenčního zákona.

45. Důkazní návrhy, uplatněné stěžovatelem dne 11. 2. 2022, Ústavní soud neprovedl. Některé z nich totiž obecné soudy provedly již v předchozím řízení (viz např. odkaz na spis ve věci insolvenčního řízení stěžovatele) a v případě jiných dostatečně vysvětlily, z jakých důvodů jejich provedení není nutné (viz návrh na vyžádání informace k bližše specifikovanému účtu vedenému u společnosti Fio banka, a. s. - srov. k tomu zejména bod 53 napadeného usnesení vrchního soudu). Ústavnímu soudu, který není součástí soustavy obecných soudů, přitom zásadně nepřisluší přehodnocovat dokazování jimi prováděné a není proto dán žádný rozumný důvod, pro který by měl dokazování provedené obecnými soudy v nyní posuzované věci zopakovat, resp. přehodnotit, a to za situace, kdy nebyl zjištěn ústavní deficit spočívající v tzv. opomenutém důkazu (viz též shora). Pokud by tak učinil, překročil by svoji kompetenci ve vztahu k přezkumu rozhodnutí obecných soudů.

46. Současně platí, že podle § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu je ústavní stížnost nepřípustná, jestliže stěžovatel nevyčerpal všechny procesní prostředky, které mu zákon poskytuje k ochraně jeho práva (k výjimkám srov. § 75 odst. 2 cit. zákona). Ústavní soud ve své judikatuře opakovaně zdůraznil, že kromě formálního vyčerpání prostředků nápravy je třeba, aby stěžovatel před podáním ústavní stížnosti prostřednictvím těchto opravných prostředků vznesl již před obecnými soudy

všechny námitky, jež hodlá uplatňovat v ústavní stížnosti. Námitky, které stěžovatel neuplatnil již před obecnými soudy, ačkoliv tak mohl učinit, proto Ústavní soud - v souladu se zásadou subsidiarity ústavní stížnosti a zásadou minimalizace zásahů do rozhodovací činnosti obecných soudů - považuje za nepřipustné v materiálním smyslu a nemůže se jimi věcně zabývat [viz např. nález sp. zn. II. ÚS 3383/14 ze dne 6. 9. 2016 (N 163/82 SbNU 565), body 17-18; nález sp. zn. III. ÚS 1047/16 ze dne 20. 12. 2016 (N 249/83 SbNU 885), body 17 a 19]. Zásada subsidiarity ústavní stížnosti totiž nespočívá jen ve vyčerpání procesních prostředků ve formálním smyslu, nýbrž obsahuje i požadavek předestření relevantních námitek obecným soudům, jimž ochrana všech základních práv a svobod přísluší (čl. 4 Ústavy). Právě tento aspekt ochranné funkce obecných soudů vymezuje jejich vztah k Ústavnímu soudu a nepřipouští, aby Ústavní soud vystupoval jako další instance soudního řízení. Takové pojetí řízení o ústavní stížnosti odpovídá i prioritě její tzv. subjektivní funkce spočívající v ochraně dotčených práv konkrétního stěžovatele, jenž určitý postup orgánu veřejné moci pocituje od počátku jako reálnou krivdu a porušení svých ústavních práv, proti nimž pak v soudním řízení brojí, a Ústavní soud je tedy především v roli garanta účinné soudní ochrany subjektivních práv stěžovatele. Je-li ústavním úkolem obecných soudů poskytovat ochranu základním právům, nelze od toho z hlediska posuzování vyčerpání procesních prostředků odhlížet, a tím jejich roli v ochraně základních práv obcházet. Ústavní soud by následně nemohl efektivně posoudit, zda obecné soudy v napadeném řízení jako celku selhaly při ochraně stěžovatelových ústavních práv, když jeho vinou nedostaly právem předvídanou příležitost se jejich tvrzeným porušením účinně zabývat. Uvedené je rovněž vyjádřením zásady sebeomezení a minimalizace zásahů Ústavního soudu, který do činnosti obecných soudů zasahuje zásadně pouze tam, kde soudy v ochraně základních práv a svobod v celém řízení selžou. Za nejpodstatnější přitom považuje Ústavní soud v tomto směru okolnost, že všechny relevantní okolnosti stran procesního postupu soudů byly (či mohly být) stěžovateli (a zejména jeho právnímu zástupci) v nyní posuzované věci dostatečně známy již dříve a odporovalo by proto zmíněnému principu subsidiarity ústavní stížnosti, pokud by Ústavní soud nyní prováděl dokazování překračující jeho rozsah provedený obecnými soudy.

47. Závěrem Ústavní soud konstatuje, že neshledal v napadených soudních rozhodnutích porušení tvrzených ústavně zaručených práv stěžovatele. Obecné soudy totiž řádně a přesvědčivě vypořádaly všechny stěžovatelovy námitky, provedly odpovídající skutková zjištění, a na jejich základě učiněné právní závěry se jeví jako logické, a protože Ústavní soud není součástí soustavy obecných soudů, kterému by příslušelo přehodnocovat závěry provedeného dokazování, neshledal důvod, pro který by mohl a měl napadená rozhodnutí jakkoliv zpochybňovat.

48. Proto ústavní stížnost podle ustanovení § 82 odst. 1 zákona o Ústavním soudu zamítl jako nedůvodnou.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Valná hromada](#)
- [Ustanovení zástupce](#)
- [Náhrada škody](#)
- [Nájemné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odměna advokáta \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Péče o dítě \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Smlouva o smlouvě budoucí \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)